

Posudek vedoucího diplomové práce Jana Strejcovského *Deleuze a Marker. Imaginární setkání*

Ve své práci Jan Strejcovský porovnává myšlenkové světy filosofa Gillesse Deleuze a filmaře Chrise Markera a odhaluje mezi nimi významné paralely. Překvapivé přitom je, že ačkoli se oba museli znát, Deleuze ve svém dvousvazkovém pojednání o filmu Markerovo dílo v podstatě téměř nekomentuje. Jediná zmínka snímku *Také sochy umírají* je vlastně negativní.

Zájmy obou autorů se ovšem v mnoha ohledech podobají. Témata pohybu a času, vzpomínky a paměti, znaků a nomádského subjektu fascinují Markera stejně jako Deleuze. Strejcovského práce tedy dokazuje, že jejich setkání je sice jen imaginární, ale zato nesmírně plodné. Plodné zejména v tom smyslu, že obohacuje naše vnímání Markerových filmů o deleuzovskou perspektivu a zároveň je zasazuje do myšlenkového kontextu, který sahá od Platóna až k Proustovi a Musilovi.

Právě od Musilova *Muže bez vlastností* si tato práce vypůjčuje svou metodu. Jde o bytostně pojmovou, avšak od ideologických verdiktů osvobozenou formu. Nesnaží se přitom vypracovat Deleuzovu teorii filmu, kterou by aplikoval na Markerovu filmovou praxi. Od Deleuze si vypůjčuje pojmy, které se často ani v jeho knihách o filmu neobjevují, a ozřejmuje s nimi vybrané aspekty Markerova díla. Není to ovšem nějaká znouzecnost. Volba tohoto esejistického přístupu je nanejvýš případná, protože předmětem Markerových filmů je konstitutivní role zapomínání, mezer, intervalů a limitů reprezentace.

Zatímco v karteziánském světě je absolutní jinakostí prostor, pro moderní myšlení je nejhlubším paradoxem čas. Otázky času a paměti jsou nejen předmětem Markerova a Deleuzova díla, ale i vlastními tématy současné kinematografie. Paměť světa je dnes kinematografická, svět je filmem o sobě. Vzpomínání ale podle Markera není opakem zapomínání, nýbrž jeho rubem. "Nevzpomínáme, ale přepisujeme svoji paměť, stejně jako přepisujeme příběh," tvrdí Marker. Otázky filmové syntaxe a montáže obecně jsou proto dnes umělecké stejně jako filosofické či politické, upozorňuje Strejcovského práce.

Její význam a přínos proto spočívá ve dvou hlavních bodech: v odhalení celé sítě souvislostí mezi Deleuzem a Markerem a pak také v porozumění významu, které má Markerovo dílo pro filmovou tvorbu obecně. Je to originální a podnětný příspěvek k filmové teorii jako takové.

Navrhuji hodnotit ho na výbornou - známkou A.

Práci vedl a posudek vypracoval Mgr. Pavel Bartošek, Ph.D.

